

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 23.7.2004
COM(2004) 516 końcowy

2004/0175 (COD)

Wniosek dotyczący

DYREKTYWY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie ustanowienia infrastruktury informacji przestrzennej we Wspólnocie
(INSPIRE)**

{SEC(2004) 980}

(przedstawiona przez Komisję)

UZASADNIENIE

1. Wstęp

Dobra polityka zależy od wysokiej jakości informacji oraz świadomego uczestnictwa społecznego. Twórcy polityki dostrzegli coraz większe wzajemne związki i złożoność kwestii wpływających dziś na jakość życia; świadomość ta wpływa obecnie na sposób formułowania nowych działań. Na przykład, **Szósty Program Działań na rzecz Środowiska (szósty PDS)**¹ podkreśla, że polityka w zakresie środowiska musi być oparta na solidnej wiedzy i **świadomym uczestnictwie**, i to nowe podejście zmienia sposób, w jaki podejmowane są decyzje UE w sprawie polityki ochrony środowiska.

Istnieje więc potrzeba nowego podejścia do kwestii monitorowania i raportowania oraz zarządzania i przekazywania danych pomiędzy różnymi szczeblami władzy. Należy zastosować działania, które ograniczą dublowanie się danych oraz będą wspomagać i promować harmonizację oraz szerokie rozpowszechnianie i wykorzystywanie danych. Działania takie powinny doprowadzić do wzrostu efektywności, a zyski z tego płynące mogą być ponownie zainwestowane w poprawę dostępności i jakości informacji. Z kolei zwiększona dostępność informacji będzie pobudzać innowacje wśród dostawców informacji w sektorze komercyjnym.

W tym nowym podejściu szczególną rolę może odgrywać informacja przestrzenna, ponieważ pozwala ona na wykorzystanie informacji pochodzących z różnych dziedzin do różnych zastosowań. Spójny i szeroko dostępny przestrzenny opis terytorium Wspólnoty dostarczyłby wymaganych ram dla koordynowania przekazu i monitoringu informacji na terenie całej Wspólnoty. Informacja przestrzenna może być również wykorzystana do sporządzania map, które są dobrym sposobem komunikowania się ze społeczeństwem. Niestety, aspekty techniczne i społeczno-ekonomiczne informacji przestrzennej sprawiają, że problemy związane z koordynacją, lukami informacyjnymi, nieokreśloną jakością i barierami dostępu do informacji i korzystania z niej, są szczególnie dotkliwe. Komisja postanowiła więc przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu i Radzie Unii Europejskiej niniejszy wniosek o to, by interoperacyjna informacja przestrzenna była szybko dostępna w ramach wsparcia zarówno krajowej, jak i wspólnotowej polityki oraz by informacja ta była dostępna publicznie. Inicjatywa ta wynika ze zobowiązania przyjętego przez niektóre służby Komisji, w szczególności DG ds. Środowiska, Eurostatu oraz Wspólnego Ośrodka Badawczego, które już odegrały i będą nadal odgrywać ważną rolę w przyjęciu i wdrożeniu niniejszej dyrektywy.

2. Ogólny zarys wniosku

Wnioskowana dyrektywa stwarza ramy dla ustanowienia i operacyjności infrastruktury dla informacji przestrzennej w Europie w celu formułowania, wdrażania, monitorowania i oceniania działań Wspólnoty na wszystkich poziomach oraz dostarczania informacji publicznych.

Głównym celem INSPIRE jest spowodowanie, aby więcej i lepsze dane przestrzenne były dostępne dla tworzenia i wdrażania przez Wspólnotę polityki wspólnotowej na wszystkich poziomach w Państwach Członkowskich. Program INSPIRE skupia się wokół polityki

¹ Dz.U. L 242 z 10.9.2002, str. 1.

ochrony środowiska, ale może służyć i być dalej rozszerzony na inne sektory, takie jak rolnictwo, transport i energetyka.

Wniosek skupia się w szczególności na informacjach potrzebnych do monitorowania i poprawy stanu środowiska, w tym powietrza, wód, gleby i naturalnego krajobrazu. Wiele z tych informacji musi być poparta danymi przestrzennymi „wielorakiego przeznaczenia”. W przypadku infrastruktury informacji przestrzennej nie wszystkie tematyki danych przestrzennych muszą być poddane w takim samym stopniu harmonizacji, nie można też ich włączać do infrastruktury w takim samym tempie. Dlatego niniejsza dyrektywa zawiera trzy różne załączniki, z których wszystkie odnoszą się do danych przestrzennych potrzebnych w szerokim zakresie dla działań w ramach polityki ochrony środowiska. W zależności od tego, czy dane przestrzenne mają być wykorzystane jako odniesienie geograficzne dla innych danych przestrzennych, czy zharmonizowane dane przestrzenne są potrzebne w kontekście działań, które bezpośrednio lub pośrednio wpływają na środowisko, a także od stopnia, w jakim harmonizacja jest już w toku we Wspólnocie, obowiązują różne docelowe terminy wdrożenia wymagań INSPIRE oraz różne poziomy rygorystyczności odnośnie do harmonizacji. Należy zwrócić uwagę, że tematyki danych przestrzennych, podane w załącznikach, określają jedynie zakres dyrektywy oraz przytoczonych przedsięwzięć. Nie określają one, w jaki sposób informacje przestrzenne powinny być organizowane i harmonizowane.

Infrastruktura INSPIRE nie spowoduje uruchomienia wszechstronnego programu zbierania nowych danych przestrzennych w Państwach Członkowskich. Jest ona natomiast przeznaczona do optymalizacji zakresu wykorzystywania danych, które są już dostępne, poprzez żądanie dokumentacji istniejących danych przestrzennych, realizację usług, mających na celu zwiększenie dostępności i operacyjności danych przestrzennych, oraz poprzez rozwiązywanie problemów związanych z korzystaniem z danych przestrzennych. INSPIRE utoruje drogę dla stopniowej harmonizacji danych przestrzennych w Państwach Członkowskich.

Głównymi beneficjentami niniejszego wniosku będą więc ci, którzy zajmują się **formulowaniem, wdrażaniem, monitorowaniem i oceną działań** – na poziomie europejskim, krajowym i lokalnym. Są to władze, ustawodawcy oraz obywatele i ich organizacje. Jednakże należy się spodziewać, że korzyści odniosą również inne grupy, w tym sektor prywatny, wyższe uczelnie, ośrodki badawcze oraz media. Wniosek wesprze sformułowanie i wdrożenie wielu różnych działań w zakresie polityki ochrony środowiska i innych.

3. Potrzeba interwencji ze strony Wspólnoty

W Europie dostępne są szczegółowe informacje dla wsparcia wielu różnych działań. Informacje na podstawie map są bowiem wykorzystywane w wielu narzędziach i działaniach związanych z raportowaniem, analizą, oceną i prognozą. Ponadto pojawienie się Internetu pozwoliło na powszechną i tanią dystrybucję tego typu informacji i mogłoby się przyczynić do lepszego poznania i uświadomienia sobie przez społeczeństwo różnych kwestii związanych z polityką.

Pomimo wielu inicjatyw, powszechny dostęp i wykorzystanie informacji przestrzennych jest w Europie nadal problemem. Najważniejsze problemy związane są z lukami w danych, brakującą dokumentacją, niezgodnymi ze sobą zestawami i serwisami danych przestrzennych,

na skutek na przykład zmiennych norm oraz barier w dzieleniu się i ponownym wykorzystywaniu danych przestrzennych.

Na szczęście, na poziomie krajowym i unijnym rośnie świadomość tego, że wysokiej jakości informacje oparte o współrzędne geograficzne są potrzebne, aby poznać złożoność coraz obszerniejszego zakresu działalności ludzkiej w UE i ograniczyć jej skutki negatywne, tak więc obecnie podejmowanych jest wiele inicjatyw regionalnych i krajowych. Ponadto, nowe instrumenty, takie jak system nawigacyjny GALILEO², poprawią dokładność i niezawodność przy opracowywaniu informacji przestrzennych. Lecz nawet w tym kontekście działanie na poziomie Wspólnoty jest niezbędne, ponieważ:

- niewiele Państw Członkowskich opracowało ramy dla ustanowienia krajowej infrastruktury informacji przestrzennej, uwzględniającej kwestie operacyjne, organizacyjne i prawne³. Tam, gdzie zostały podjęte kroki, były one często ograniczone do określonych regionów lub sektorów;
- w większości Państw Członkowskich, w których przyjęte zostały ramy, nie uwzględniono wszystkich problemów lub inicjatywy nie są zgodne;
- bez zharmonizowanych ram na poziomie Wspólnoty, formułowanie, wdrażanie, monitorowanie i ocena krajowych i wspólnotowych działań, które bezpośrednio lub pośrednio wpływają na środowisko, będą utrudnione na skutek istniejących barier w wykorzystywaniu transgranicznych danych przestrzennych, potrzebnych dla działań, odnoszących się do problemów o wymiarze transgranicznym.

4. Zgodność z innymi działaniami polityki

Kilka innych wspólnotowych instrumentów przeznaczonych do wspierania dostępności informacji sektora publicznego zostało już opracowanych lub jest w trakcie opracowywania. Najważniejszymi z nich są: dyrektywa w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska⁴, dyrektywa w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego⁵, GMES⁶ oraz GALILEO.

Należy jednak przedsięwziąć dalsze kroki w celu dopasowania i usprawnienia danych przestrzennych dotyczących działań z różnych sektorów i na różnych poziomach, aby wykorzystać pełny potencjał informacji przestrzennych. Wniosek w sprawie INSPIRE uzupełnia więc te instrumenty i będzie pomocny w ich wdrażaniu.

Trzeba będzie również wziąć pod uwagę obecne ramy prawne w odniesieniu do ochrony danych i praw autorskich.

² COM(2004) 112 wersja ostateczna.

³ SDI w Europie, Stan działań, wiosna 2003 r.

⁴ Dz.U. L 41 z 14.2.2003, str. 26.

⁵ Dz.U. L 345 z 31.12.2003, str. 90.

⁶ COM(2004) 65 wersja ostateczna.

5. Rozszerzona ocena oddziaływania

W czerwcu 2002 r. Komisja wprowadziła nową zintegrowaną procedurę oceny wpływu w celu poprawy jakości i spójności procesu opracowywania konkretnych działań⁷. INSPIRE znajduje się na liście wniosków Programu Prac 2003, względem których Komisja postanowiła przeprowadzić rozszerzoną ocenę wpływu⁸. Zatem przeprowadzono rozszerzoną ocenę wpływu dla INSPIRE, w której rozważono sześć opcji działań⁹.

Inwestycje wymagane dla opcji preferowanej – *skoncentrowane ramy wsparte dyrektywą ramową UE* – będą w dużej mierze pokryte przez sektor publiczny i wyniosą średnio 3.6–5.4 mln EUR na rok na Państwo Członkowskie UE (UE25). Stanowiłoby to jedynie 1% ogólnych wydatków na informację przestrzenną.

Pozytywne skutki obejmują korzyści dla środowiska, większe korzyści społeczne oraz zyski dla sektora prywatnego. Ilościowo określono tylko korzyści dla środowiska. Średnie roczne korzyści przypadające na Państwo Członkowskie (UE25) wynoszą 27-42 mln EUR. Pamiętając, że elementy te stanowią tylko częściowy widok całego obrazu, w konkluzji można stwierdzić, że korzyści w dużej mierze przewyższają potrzeby inwestycyjne.

6. Konsultacje z zainteresowanymi stronami w sprawie INSPIRE

6.1. Konsultacje internetowe

Celem internetowej konsultacji było powiadomienie zainteresowanych stron o inicjatywie INSPIRE i uzyskanie ich opinii i uwag na temat różnych głównych punktów, które powinny być ujęte we wnioskowanej dyrektywie ramowej INSPIRE. Konsultacje internetowe miały miejsce w okresie między 29 marca a 6 czerwca 2003 r.

W internetowych konsultacjach udział wzięło ogółem 185 organizacji i osób indywidualnych z Państw Członkowskich UE oraz krajów przystępujących. Ich odpowiedzi stanowią informację zwrotną od ponad 1000 organizacji.

Wyniki konsultacji internetowych pokazały bardzo wysoki poziom zgodności zainteresowanych stron co do oceny przeszkód i ich skutków oraz wykazały wysoki poziom poparcia zainteresowanych stron dla wnioskowanej inicjatywy INSPIRE. Ponad 90% respondentów odpowiedziało pozytywnie na wiele pytań dotyczących istnienia przeszkód oraz potrzeby opracowania środków w ramach INSPIRE. Obszerna analiza wyników tych konsultacji jest dostępna w Internecie (<http://inspire.jrc.it/>).

6.2. Konsultacje publiczne

Konsultacje publiczne miały miejsce w Rzymie w dniu 10 lipca 2003 r. Celem konsultacji publicznych było powiadomienie stron zainteresowanych INSPIRE o wynikach internetowych konsultacji oraz uzyskanie informacji zwrotnej w sprawie rozszerzonej oceny wpływu inicjatywy INSPIRE. Sprawozdanie z rozprawy jest dostępne w Internecie (<http://inspire.jrc.it/>).

⁷ COM(2002) 276.

⁸ COM(2002) 590.

⁹ Dokument roboczy służb Komisji “Rozszerzona ocena wpływu INSPIRE”

7. Instrumenty prawne wniosku

7.1 Podstawa prawna

Stosowną podstawą prawną jest art. 175 ust. 1 Traktatu WE, ponieważ dane przestrzenne, które wchodzą w jego zakres są potrzebne do formułowania, wdrażania, monitorowania i oceny działań w zakresie polityki ochrony środowiska w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony środowiska. Ponadto art. 174 wymaga, aby Wspólnota brała pod uwagę dostępne dane naukowe i techniczne. INSPIRE przyczynia się do spełnienia tego wymogu, pomagając Wspólnocie w dostępie i w wykorzystywaniu dostępnych danych przestrzennych.

Niektóre spośród tych danych przestrzennych są również potrzebne w kontekście innych działań krajowych i wspólnotowych, takich jak polityka rolna, transportowa i regionalna. Wybór podstawy prawnej odpowiada potrzebie włączenia zagadnień dotyczących środowiska do tych innych działań w celu wspierania zrównoważonego rozwoju.

7.2 Pomocniczość i proporcjonalność

Zasada pomocniczości ma na celu zapewnienie, aby decyzje były podejmowane możliwie jak najbliżej obywatela i aby dokonywane były stałe kontrole, czy działanie na poziomie europejskim jest uzasadnione w świetle opcji dostępnych na poziomie krajowym, regionalnym lub lokalnym.

Zjawiska środowiskowe, takie jak migracja gatunków, wiatr, przepływy wody występują niezależnie od granic między państwami. Ponadto presje i wpływy na środowisko (powódź, zanieczyszczenie powietrza i wody, itp.) często przekraczają granice państw. Dlatego działania w zakresie polityki ochrony środowiska wymagają ustanowienia jednostek zarządzania środowiskiem, obejmujących terytoria różnych Państw Członkowskich, takie jak regiony dorzeczy ustanowione na podstawie dyrektywy ramowej w sprawie wód¹⁰. Efektywna realizacja i monitorowanie takich działań wymagają interoperacyjnej informacji przestrzennej ponad granicami państw oraz usprawnionego dostępu i korzystania z tych informacji przez wszystkie zainteresowane strony. Wnioskowana dyrektywa zapewni spójną ogólnowspólnotową dokumentację danych przestrzennych i jakości danych, więcej ogólnowspólnotowych informacji przestrzennych o większej zgodności, zintegrowane ogólnowspólnotowe serwisy, umożliwiające odnajdywanie i dostęp do tych informacji oraz ogólnowspólnotowe zasady dotyczące dostępu, dzielenia się i korzystania z informacji. Bez tej dyrektywy Państwa Członkowskie miałyby duże trudności w zapewnieniu, aby ich systemy były interoperacyjne, dostępne i użyteczne ponad granicami państw. Prowadziłoby to do dalszego dublowania i nieefektywnego zbierania danych i utrudniałoby formułowanie, wdrażanie, monitorowanie i ocenianie krajowych i wspólnotowych działań, które bezpośrednio lub pośrednio wpływają na środowisko.

¹⁰ Dz.U. 327 z 22.12.2000, str. 1

Wnioskowana dyrektywa nie wykracza poza to, co jest potrzebne do osiągnięcia jej celów. Ma ona w zamyśle bazować na różnorodności istniejących już w Państwach Członkowskich systemów informacyjnych i stwarza ona ogólne ramy, umożliwiające harmonijne współdziałanie tych systemów, tworząc infrastrukturę dla informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej. INSPIRE będzie również opierać się na istniejących organizacjach, zajmujących się już wykorzystywaniem i wytwarzaniem danych przestrzennych i dostarczy, w zakresie kwestii organizacyjnych, jedynie ogólne mechanizmy koordynacji potrzebne do tego, aby infrastruktura działała na poziomie europejskim. Odnośnie do harmonizacji, INSPIRE będzie dotyczyć tylko tych aspektów, które są potrzebne do osiągnięcia międzypoziomowej i międzytematycznej zgodności danych przestrzennych i udostępnienia ich dla wsparcia działań Wspólnoty. Na przykład, INSPIRE nie wymaga od Państw Członkowskich zmiany formatu przechowywania swoich informacji przestrzennych; Państwa Członkowskie mogą natomiast dostarczyć interfejsów, które przekształcą heterogeniczne dane w ujednolicony model.

Niniejszy wniosek przyjmuje formę dyrektywy ramowej, aby stworzyć Państwom Członkowskim należyłą przestrzeń dla zapewnienia, aby środki niezbędne do osiągania wyznaczonych celów były dostosowane do ich konkretnych sytuacji. Zasady wdrażania o charakterze technicznym i bardziej opisowym zostaną przyjęte w ramach procedury komitetowej. Są one niezbędne do zapewnienia ogólnej spójności potrzebnej infrastrukturze dla informacji przestrzennej w Europie, aby osiągnąć cel, jakim jest wsparcie działań Wspólnoty. Użycie procedury komitetowej zapewnia również należyłą elastyczność w dostosowywaniu infrastruktury dla informacji przestrzennej w Europie do postępu technologicznego oraz do wyłaniających się priorytetów polityki.

Wniosek podejmuje tylko te aspekty, które muszą być uregulowane na poziomie UE, aby zapewnić realizację celów Traktatu WE. Większość środków pozwala Państwom Członkowskich na kontynuowanie użytkowania ich obecnych systemów i struktur organizacyjnych, wymagając jedynie podjęcia kroków potrzebnych do tego, aby obecne systemy były interoperacyjne lub aby wyeliminować istniejące bariery. Ponadto wprowadzono szczególne ograniczenia, aby zapobiec wszelkiemu nieproporcjonalnemu dodatkowemu obciążeniu administracyjnemu dla Państw Członkowskich i wniosek wprowadza również zabezpieczenia przed zjawiskiem ograniczania innowacji, gwarantując otwartość na uczestnictwo sektora prywatnego.

7.3 W jaki sposób uwzględniono we wniosku wyniki konsultacji z zainteresowanymi stronami oraz rozszerzonej oceny wpływu?

Wyniki rozszerzonej oceny wpływu oraz uwagi poczynione przez zainteresowane strony posłużyły jako podstawa dla przeglądu środków przedstawionych w dokumencie dotyczącym konsultacji internetowych w sprawie INSPIRE i projekcie rozszerzonej oceny wpływu, dając w efekcie wniosek oparty na opcji 4 rozszerzonej oceny wpływu. W porównaniu ze środkami przedstawionymi w dokumencie dotyczącym internetowej konsultacji w sprawie INSPIRE:

- zakres wniosku został ograniczony w odpowiedzi na obawy o kwestie budżetowe oraz poziom ambicji INSPIRE. Rewizja zakresu stanowi 35%-owe ograniczenie pod względem liczby obejmowanych przez INSPIRE tematów dotyczących danych przestrzennych;
- wymagania dotyczące zbierania nowych wielotematycznych danych przestrzennych na temat stanu środowiska zostały zaniechane;

- wymagania odnośnie harmonizacji są mniejsze dla niektórych zbiorów danych przestrzennych, przeważnie o charakterze tematycznym, co pozwala na większe wykorzystanie synergii pomiędzy INSPIRE a obecnymi działaniami związanymi z harmonizacją;
- otwartość infrastruktury dla informacji przestrzennej w Europie jest zagwarantowana przez stworzenie sektorowi prywatnemu możliwości pobierania pod pewnymi warunkami stosownych danych przestrzennych i usług na zasadzie dobrowolności;
- wzajemne powiązania między INSPIRE i GMES zostały wyjaśnione;
- organizacja załączników i opisy tematyk danych przestrzennych zostały zrewidowane;
- wprowadzone zostały warunki monitorowania i raportowania.

Wiele spośród uwag dotyczy jednak wdrażania programu i zostaną one uwzględnione przy wdrażaniu INSPIRE.

Wniosek dotyczący

DYREKTYWY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie ustanowienia infrastruktury informacji przestrzennej we Wspólnocie
(INSPIRE)**

Tekst mający znaczenie dla EOG

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 175 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji,¹¹

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego,¹²

uwzględniając opinię Komitetu Regionów,¹³

stanowiąc zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 251 Traktatu,¹⁴

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Polityka Wspólnoty w kwestii środowiska musi dążyć do wysokiego poziomu ochrony, biorąc pod uwagę różnorodność sytuacji w różnych regionach Wspólnoty. Przy opracowywaniu polityki w zakresie środowiska od Wspólnoty oczekuje się wzięcia pod uwagę dostępnych danych naukowych i technicznych, warunków środowiskowych w różnych regionach Wspólnoty, gospodarczego i społecznego rozwoju Wspólnoty jako całości oraz zrównoważonego rozwoju jej regionów. Dla wielu polityk w kwestii środowiska niezbędne są informacje związane z aspektem przestrzennym. Ponadto te same informacje są często potrzebne do formułowania i wdrażania innych polityk wspólnotowych, które zgodnie z art. 6 Traktatu muszą zawierać wymagania dotyczące ochrony środowiska. Aby doprowadzić do takiej integracji, należy ustanowić instrument koordynacji pomiędzy podmiotami dostarczającymi informacje na te tematy i użytkownikami tych informacji, tak aby możliwe było łączenie informacji i wiedzy pochodzących z różnych sektorów.

¹¹ Dz.U. C [...] z [...], str. [...].

¹² Dz.U. C [...] z [...], str. [...].

¹³ Dz.U. C [...] z [...], str. [...].

¹⁴ Dz.U. C [...] z [...], str. [...].

- (2) Szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego, przyjęty decyzją nr 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁵, wymaga poświęcenia szczególnej uwagi kwestiom mającym na celu zapewnienie, aby formułowanie polityk wspólnotowych w zakresie środowiska odbywało się w sposób zintegrowany, biorąc pod uwagę różnice regionalne i lokalne. Program wymaga również położenia nacisku na rozwój europejskich inicjatyw mających na celu zwiększanie świadomości społeczeństwa i władz lokalnych oraz na podwyższaniu poziomu wiedzy naukowej oraz danych i informacji na temat stanu środowiska naturalnego oraz jego tendencji. Wymaga on również przeprowadzenia następujących działań priorytetowych: oceny ex-ante i ex-post środków polityki, rozwoju powiązań w dziedzinie informacji, szkoleń, badań, edukacji i polityk pomiędzy podmiotami związanymi ze środowiskiem oraz innymi, zapewnienia regularnych informacji m.in. w celu powiadamiania szerszej społeczności oraz rewidowania i regularnego monitorowania systemów informacji i sprawozdań. Dodatkowo wymaga on skutecznego zajęcia się monitorowaniem i zbieraniem danych w przyszłym prawodawstwie w sprawie środowiska naturalnego oraz zwiększenia rozwoju narzędzi oraz wniosków w sprawie monitorowania ziemi, aby wesprzeć Państwa Członkowskie w opracowywaniu odpowiednich systemów zbierania danych. Istnieje wiele poważnych problemów dotyczących dostępności, jakości i organizacji informacji przestrzennej potrzebnej do osiągnięcia celów wyznaczonych w Szóstym wspólnotowym programie działań w zakresie środowiska naturalnego.
- (3) Problemy dotyczące dostępności, jakości i organizacji informacji przestrzennej są problemami wspólnymi dla wielu obszarów działalności informacji i doświadczają ich władze publiczne na różnych poziomach. Rozwiązanie tych problemów wymaga działań nastawionych na wymianę, dzielenie się, dostęp i stosowanie interoperacyjnych danych przestrzennych i serwisów danych przestrzennych z różnych poziomów władz publicznych i różnych sektorów. Należy zatem utworzyć infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie.
- (4) Infrastruktura Informacji Przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej, nazywana również INSPIRE, powinna opierać się na infrastrukturach informacji przestrzennej stworzonych przez Państwa Członkowskie, które są zgodne ze wspólnymi zasadami i uzupełniane środkami na poziomie wspólnotowym. Środki te powinny zapewnić zgodność i możliwość stosowania w kontekście transgranicznym infrastruktur informacji przestrzennej stworzonych przez Państwa Członkowskie.
- (5) Infrastruktury informacji przestrzennej w Państwach Członkowskich powinny być opracowane tak, aby zapewnić przechowywanie, udostępnianie oraz utrzymywanie danych przestrzennych na najodpowiedniejszym poziomie; aby możliwe było łączenie w jednolity sposób danych przestrzennych pochodzących z różnych źródeł we Wspólnocie i równoczesne wykorzystywanie ich przez kilku użytkowników i do celów kilku aplikacji; aby możliwe było wykorzystywanie danych przestrzennych zebranych na jednym poziomie władz publicznych przez wszystkie poziomy władz publicznych; aby dane przestrzenne były udostępniane na warunkach, które nie ograniczają ich szerokiego wykorzystywania; aby łatwo było znaleźć dostępne dane

¹⁵ Dz.U. L 242 z 10.9.2002, str. 1.

przestrzenne, ocenić ich przydatność dla danego celu oraz poznać warunki odnoszące się do ich wykorzystywania.

- (6) Informacje przestrzenne, o których mowa w niniejszej dyrektywie, oraz informacje, których dotyczy dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska¹⁶, w pewnym stopniu się pokrywają. Jednakże techniczne i ekonomiczne aspekty informacji przestrzennych utrudniają stosowanie ich w celu wspierania polityki ochrony środowiska oraz włączenie kwestii środowiskowych do innych obszarów działalności. W związku z tym potrzebne jest wprowadzenie szczególnych przepisów w odniesieniu do informacji przestrzennej, dotyczących zobowiązań, wyjątków i zabezpieczeń. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla dyrektywy 2003/4/WE za wyjątkiem niektórych przepisów odnoszących się do powodów ograniczenia dostępu do danych przestrzennych, o których mowa w niniejszej dyrektywie, unikając możliwości nadmiernego ograniczania dostępu do danych przestrzennych, o których mowa w niniejszej dyrektywie.
- (7) Niniejsza dyrektywa powinna pozostawać bez uszczerbku dla dyrektywy 2003/98/We Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego¹⁷, której cele uzupełniają cele niniejszej dyrektywy. Jednakże Komisja powinna podjąć dalsze środki w celu poruszenia kwestii istotnych dla ponownego wykorzystywania konkretnej kategorii informacji sektora publicznego, której dotyczy niniejsza dyrektywa.
- (8) Ustanowienie Infrastruktury Informacji Przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej stanowić będzie znaczącą wartość dodaną do – a także będzie korzystać z – innych inicjatyw wspólnotowych, takich jak rozporządzenie Rady (WE) nr 876/2002 z dnia 21 maja 2002 r. ustanawiające Wspólne Przedsiębiorstwo Galileo¹⁸ oraz Globalny Monitoring dla Środowiska i Bezpieczeństwa (Global Monitoring for Environment and Security – GMES): Ustanowienie wydolności GMES do roku 2008.¹⁹ Aby wykorzystać synergię pomiędzy tymi dwoma inicjatywami, Państwa Członkowskie powinny rozważyć korzystanie z danych i usług powstałych w wyniku programów Galileo i GMES, kiedy tylko staną się one dostępne, a szczególnie z pochodzących z Galileo informacji odnoszących się do czasu i przestrzeni.
- (9) Na poziomie krajowym i wspólnotowym podejmuje się wiele inicjatyw mających na celu gromadzenie, harmonizację lub organizację rozpowszechniania czy wykorzystania informacji przestrzennych. Inicjatywy takie mogą być zainicjowane ustawodawstwem wspólnotowym (np. decyzją Komisji nr 2000/479/WE z dnia 17 lipca 2000 r. w sprawie wdrożenia europejskiego rejestru emisji zanieczyszczeń (EPER) zgodnie z art. 15 dyrektywy Rady 96/61/WE dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (IPPC)²⁰, rozporządzeniem (WE) nr 2152/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. dotyczącym monitorowania wzajemnego oddziaływania lasów i środowiska naturalnego we

¹⁶ Dz.U. L 41 z 14.2.2003, str. 26.

¹⁷ Dz.U. L 345 z 31.12.2003, str. 90.

¹⁸ Dz. U. L 138 z 28.5.2002, str. 1.

¹⁹ COM(2004) 65 final.

²⁰ Dz.U. L 192 z 28.7.2000, str. 36

Wspólnocie (Forest focus)²¹, w ramach programów finansowanych przez Wspólnotę (np. CORINE land cover, Europejski System Informacji o Polityce Transportowej) lub może pochodzić od inicjatyw podejmowanych na poziomie krajowym lub regionalnym. Niniejsza dyrektywa nie tylko uzupełni takie inicjatywy tworząc ramy, które pozwolą im stać się interoperacyjnymi, lecz będzie rozwijać istniejące doświadczenia i inicjatywy zamiast powtarzać wykonaną już pracę.

- (10) Niniejsza dyrektywa powinna się stosować do danych przestrzennych przechowywanych przez władze publiczne lub w ich imieniu oraz do wykorzystania danych przestrzennych przez władze publiczne w wykonywaniu ich publicznych zadań. Jednak z pewnymi zastrzeżeniami powinna się również stosować do danych przestrzennych przechowywanych przez osoby fizyczne lub prawne inne niż władze publiczne, pod warunkiem wystąpienia o to przez wspomniane osoby fizyczne lub prawne.
- (11) Niniejsza dyrektywa nie powinna wyznaczać wymagań w odniesieniu do gromadzenia nowych danych dotyczących stanu środowiska naturalnego lub przedkładania takich informacji Komisji, ponieważ kwestie te są regulowane innym ustawodawstwem w sprawie środowiska.
- (12) Wdrażanie infrastruktur na poziomie krajowym powinno odbywać się stopniowo, a co za tym idzie, grupom danych przestrzennych, do których odnosi się niniejsza dyrektywa, należy przyznać różne poziomy pierwszeństwa. Przy wdrażaniu należy wziąć pod uwagę stopień przydatności danych przestrzennych dla szerokiej gamy zastosowań w różnych obszarach polityki, priorytetową wagę działań wynikających z polityk Wspólnoty, które potrzebują zharmonizowanych danych przestrzennych oraz postępy już poczynione przez działania harmonizacyjne podejmowane w Państwach Członkowskich.
- (13) Główną przeszkodą w pełnym wykorzystaniu dostępnych danych jest strata czasu i środków na poszukiwanie istniejących danych przestrzennych lub sprawdzanie, czy mogą one być użyte w danym celu.. Państwa Członkowskie powinny zatem dostarczyć opisy dostępnych grup danych przestrzennych oraz usług w formie metadanych.
- (14) Ponieważ duża różnorodność formatów i struktur, w których dane przestrzenne są zorganizowane i dostępne we Wspólnocie, utrudnia efektywne formułowanie, wdrażanie, monitorowanie i ocenę wspólnotowego ustawodawstwa bezpośrednio lub pośrednio dotyczącego środowiska, należy przyjąć środki wykonawcze ułatwiające korzystanie z danych przestrzennych z różnych źródeł i różnych Państw Członkowskich. Środki te powinny mieć na celu uczynienie zestawów danych przestrzennych interoperacyjnymi, a Państwa Członkowskie powinny zapewnić, aby dostęp do żadnych danych lub informacji potrzebnych do osiągnięcia interoperacyjności nie był w jakikolwiek sposób ograniczony.
- (15) Do dzielenia się danymi przestrzennymi pomiędzy różnymi poziomami władz publicznych we Wspólnocie niezbędne są usługi sieciowe. Usługi te powinny umożliwiać wyszukiwanie, przetwarzanie, przeglądanie i pobieranie danych

²¹ Dz.U. L 324 z 1112/2003, str. 1

przestrzennych oraz wykorzystywanie danych przestrzennych i usług świadczonych drogą internetową. Aby zapewnić interoperacyjność infrastruktur utworzonych przez Państwa Członkowskie, usługi sieciowe powinny działać zgodnie ze wspólnie uzgodnionymi specyfikacjami i minimalnymi kryteriami wydajności. Sieć usług powinna również obejmować usługi pobierania danych, co pozwoli władzom publicznym na udostępnianie swoich zestawów danych przestrzennych i usług.

- (16) Doświadczenie w Państwach Członkowskich pokazuje, że dla udanego wdrożenia infrastruktury informacji przestrzennej ważne jest bezpłatne udostępnienie minimalnej ilości usług. Państwa Członkowskie powinny zatem udostępnić, jako minimum i bezpłatnie, usługi zezwalające na odkrywanie i przeglądanie zestawów danych przestrzennych.
- (17) Niektóre zestawy danych przestrzennych i usług istotne dla polityk wspólnotowych bezpośrednio lub pośrednio wpływających na środowisko są w posiadaniu i są obsługiwane przez strony trzecie. Państwa Członkowskie powinny zatem zaoferować stronom trzecim możliwość wniesienia wkładu w infrastruktury na poziomie krajowym pod warunkiem, że nie pogorszy to spójności i łatwości użytkowania danych i usług przestrzennych będących częściami tej infrastruktury.
- (18) Aby pomóc w integracji infrastruktur krajowych ze wspólnotową infrastrukturą informacji przestrzennej, Państwa Członkowskie powinny zapewnić dostęp do swoich infrastruktur przez geo-portal Wspólnoty obsługiwany przez Komisję oraz przez wszelkie drogi dostępu, które same zdecydują się obsługiwać.
- (19) Aby udostępnić informacje z różnych poziomów władz publicznych, Państwa Członkowskie powinny usunąć bariery, które napotykają te władze na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym przy wykonywaniu swoich funkcji publicznych mogących mieć pośredni lub bezpośredni wpływ na środowisko. Bariery te należy usunąć na etapie, na którym informacje mają zostać użyte do wykonywania funkcji publicznych. W wypadkach prowadzenia przez władze publiczne nie tylko działalności publicznej, ale też gospodarczej, Państwa Członkowskie powinny podjąć stosowne środki, aby zapobiec zakłóceniu konkurencji.
- (20) Ramy służące do dzielenia się danymi przestrzennymi pomiędzy władzami publicznymi powinny być neutralne nie tylko względem władz publicznych w obrębie Państwa Członkowskiego, lecz również władz publicznych w innych Państwach Członkowskich oraz instytucji wspólnotowych. Ponieważ instytucje i organy wspólnotowe muszą często integrować i oceniać informacje przestrzenne z innych Państw Członkowskich, powinny mieć możliwość uzyskania dostępu oraz skorzystania z danych przestrzennych i powiązanych z nimi usług na zharmonizowanych warunkach.
- (21) Aby stymulować rozwijanie przez strony trzecie usług o wartości dodanej, z korzyścią zarówno dla władz publicznych, jak i społeczeństwa, należy ułatwić dostęp oraz ponowne wykorzystanie danych przestrzennych, a dostęp ten powinien przekraczać granice administracyjne i państwowe.
- (22) Skuteczne wprowadzanie infrastruktury informacji przestrzennej wymaga koordynacji tych wszystkich, którzy są zainteresowani zbudowaniem takiej infrastruktury, jako

wprowadzający dane lub ich użytkownicy. Należy zatem ustanowić odpowiednie struktury koordynacyjne zarówno w Państwach Członkowskich, jak i na poziomie wspólnotowym.

- (23) Aby wykorzystać doświadczenie europejskich organów normalizacyjnych, środki niezbędne do wdrożenia niniejszej dyrektywy powinny wspierać się na normach przyjętych przez europejskie organy normalizacyjne zgodnie z procedurą wyznaczoną dyrektywą 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 1998 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych²².
- (24) Ponieważ Europejska Agencja Ochrony Środowiska ustanowiona rozporządzeniem Rady (EWG) nr 1210/90 z dnia 7 maja 1990 r. w sprawie ustanowienia Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska²³ ma za zadanie dostarczanie Wspólnocie obiektywnych, rzetelnych i porównywalnych informacji na temat środowiska na poziomie wspólnotowym, i dąży między innymi do polepszenia przepływu ważnych dla polityki informacji o środowisku pomiędzy Państwami Członkowskimi oraz instytucjami wspólnotowymi, powinna się ona brać aktywny udział we wdrażaniu niniejszej dyrektywy.
- (25) Ponieważ niniejsza dyrektywa jest dyrektywą ramową, jej wdrożenie wymaga podjęcia dalszych decyzji, biorących pod uwagę zmieniający się kontekst polityczny, instytucjonalny i organizacyjny oraz szybki postęp technologiczny w zakresie usług i systemów danych przestrzennych. Środki potrzebne do wdrożenia niniejszej dyrektywy należy zatem przyjąć zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji²⁴.
- (26) Prace przygotowawcze nad decyzjami dotyczącymi wdrażania niniejszej dyrektywy oraz przyszłej ewolucji infrastruktury informacji przestrzennej we Wspólnocie wymagają ciągłego monitorowania wdrażania dyrektywy oraz regularnych sprawozdań.
- (27) Celem niniejszej dyrektywy – ustanowienia infrastruktury informacji przestrzennej we Wspólnocie – same Państwa Członkowskie nie mogą osiągnąć w wystarczającym stopniu ze względu na jego aspekty transnarodowe oraz z powodu ogólnej wewnątrzspółnotowej potrzeby koordynacji warunków dostępu do danych przestrzennych. Może on zatem zostać lepiej osiągnięty na szczeblu wspólnotowym i Wspólnota może przyjąć środki zgodnie z zasadą subsydiarności, jak stanowi art. 5 Traktatu. Zgodnie z opisaną w tym artykule zasadą proporcjonalności niniejsza dyrektywa nie wykracza poza zakres niezbędny do osiągnięcia tych celów,

²² Dz.U. L 204 z 21.7.1998, str. 37.

²³ Dz.U. L 120 z 11.5.1990, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1641/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 245 z 29.9.2003, str. 1).

²⁴ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Rozdział I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia ogólne zasady tworzenia infrastruktury informacji przestrzennej we Wspólnocie dla celów wspólnotowych polityk ochrony środowiska oraz polityk lub działań mogących mieć bezpośredni lub pośredni wpływ na środowisko naturalne.
2. Infrastruktura informacji przestrzennej we Wspólnocie opiera się na infrastrukturach informacji przestrzennej ustanowionych i obsługiwanych przez Państwa Członkowskie.

Elementy składowe tych infrastruktur zawierają metadane, zestawy danych przestrzennych oraz związanych z nimi usług, usługi i technologie sieciowe, umowy dotyczące podziału, dostępu i użytkowania, a także mechanizmy, procesy oraz procedury koordynacji i monitorowania.

Artykuł 2

1. Niniejsza dyrektywa obejmuje określone zbiory danych przestrzennych, zwane dalej „zestawami danych przestrzennych”, spełniające następujące warunki:
 - (a) są związane z obszarem znajdującym się pod jurysdykcją Państwa Członkowskiego lub jego wyłączną strefą ekonomiczną/SRR (Search and Rescue Region), lub odpowiednikiem;
 - (b) są w formie elektronicznej;
 - (c) są w posiadaniu:
 - (i) władz publicznych, będąc utworzone, otrzymane, zarządzane lub uaktualniane przez te władze;
 - (ii) osoby fizycznej lub prawnej w imieniu władz publicznych;
 - (iii) strony trzeciej, której udostępniono usługi przesyłania danych zgodnie z art.17 ust.3;
 - (d) są związane z jedną lub więcej spośród jednostek tematycznych wymienionych w załącznikach I, II lub III.
2. Oprócz zestawów danych przestrzennych określonych w ust. 1 niniejsza dyrektywa obejmuje operacje, które można przeprowadzić, za pomocą aplikacji komputerowej,

na danych przestrzennych zawartych w tych zestawach danych lub w powiązanych z nimi metadanych, nazywane dalej „usługami dotyczącymi danych przestrzennych”.

3. W przypadku zestawów danych przestrzennych spełniających warunek zawarty w ust. 1 lit. c), ale w stosunku do których prawa własności intelektualnej są w posiadaniu strony trzeciej, władze publiczne mogą podjąć działania na mocy niniejszej dyrektywy tylko za zgodą tej strony trzeciej.
4. Komisja może dostosować załączniki I, II i III zgodnie z procedurą określoną art. 30 ust. 2, tak aby wziąć pod uwagę zmieniające się zapotrzebowanie na dane przestrzenne dla celów polityk wspólnotowych bezpośrednio lub pośrednio dotyczących środowiska.

Artykuł 3

1. Niniejsza dyrektywa nie uchybia przepisom dyrektywy 2003/4/WE, z zastrzeżeniem odmiennych przepisów.
2. Niniejsza dyrektywa nie uchybia przepisom dyrektywy 2003/98/WE.

Artykuł 4

W przypadku zestawów danych przestrzennych przetrzymywanych przez władze publiczne lub w ich imieniu zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. c), gdzie władze te działają na najniższym szczeblu rządów w Państwie Członkowskim, niniejsza dyrektywa obowiązuje tylko w odniesieniu do danych przestrzennych, których zbieranie lub rozprowadzanie koordynowane jest przez inne władze publiczne lub jest wymagane prawem krajowym.

Artykuł 5

Dla celów niniejszej dyrektywy za władze publiczne uznaje się:

- (a) rząd lub inny rodzaj administracji publicznej, wraz z publicznymi organami doradczymi, na szczeblu narodowym, regionalnym lub lokalnym;
- (b) każdą osobę fizyczną lub prawną sprawującą publiczne funkcje administracyjne zgodnie z prawem krajowym, wraz ze szczególnymi obowiązkami, działaniami lub usługami związanymi ze środowiskiem;
- (c) każdą osobę fizyczną lub prawną pełniącą funkcje publiczne lub świadczącą usługi publiczne pod kontrolą osoby lub organu określonych w lit. a) lub lit. b).

Państwa Członkowskie mogą zastrzec, że kiedy organy lub instytucje działają w charakterze prawodawczym lub sądowym, nie należy ich traktować jako władze publiczne dla celów niniejszej dyrektywy.

Artykuł 6

Dla celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- (1) „dane przestrzenne” oznaczają wszelkie dane z bezpośrednim lub pośrednim odniesieniem do konkretnego miejsca lub obszaru geograficznego;
- (2) „obiekt przestrzenny” oznacza abstrakcyjne przedstawienie występującej w świecie rzeczywistym jednostki powiązanej z konkretnym miejscem lub obszarem geograficznym;
- (3) „metadane” oznacza informacje opisujące zestawy danych przestrzennych oraz związane z nimi usługi i umożliwiające ich odnalezienie, klasyfikowanie i wykorzystanie;
- (4) „strona trzecia” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną nie będącą władzą publiczną.

Artykuł 7

Państwa Członkowskie tworzą i obsługują infrastruktury informacji przestrzennej zgodnie z niniejszą dyrektywą.

Rozdział II Metadane

Artykuł 8

1. Państwa Członkowskie zapewniają stworzenie metadanych dotyczących zestawów danych przestrzennych oraz związanych z nimi usług, a także bieżące uaktualnianie tych metadanych.
2. Metadane zawierają informacje dotyczące:
 - (a) zgodności zestawów danych przestrzennych z przepisami wykonawczymi opisanymi w art. 11 ust. 1;
 - (b) praw użytkowania zestawów danych przestrzennych oraz związanych z nimi usług;
 - (c) jakości i ważności danych przestrzennych;
 - (d) władz publicznych odpowiedzialnych za utworzenie, zarządzanie, utrzymywanie i dystrybucję zestawów danych przestrzennych oraz związanych z nimi usług;
 - (e) zestawów danych przestrzennych, do których dostęp publiczny jest ograniczony zgodnie z art. 19 oraz powodów tych ograniczeń.

3. Państwa Członkowskie podejmują kroki niezbędne dla zapewnienia kompletności i wysokiej jakości metadanych.

Artykuł 9

Państwa Członkowskie tworzą metadane opisane w art. 8 zgodnie z następującym harmonogramem:

- (a) do [3 lat po wejściu w życie niniejszej dyrektywy] w przypadku zestawów danych przestrzennych odpowiadających jednej lub więcej spośród jednostek tematycznych wymienionych w załącznikach I i II;
- (b) do [6 lat po wejściu w życie niniejszej dyrektywy] w przypadku zestawów danych przestrzennych odpowiadających jednej lub więcej spośród jednostek tematycznych wymienionych w załączniku III.

Artykuł 10

Komisja przyjmuje przepisy do wdrożenia art. 8 zgodnie z procedurą wymienioną w art. 30 ust. 2.

Rozdział III

Interoperacyjność zestawów danych przestrzennych i związanych z nimi usług

Artykuł 11

1. Komisja, zgodnie z procedurą wymienioną w art. 30 ust. 2, przyjmuje przepisy wykonawcze określające:
 - (a) zharmonizowane specyfikacje danych przestrzennych;
 - (b) ustalenia dotyczące wymiany danych przestrzennych.
2. Osoby zainteresowane opisywanymi danymi przestrzennymi z racji swojej roli w infrastrukturze informacji przestrzennej, która obejmuje użytkowników, producentów, dostawców usług o wartości dodanej lub organ koordynujący otrzymują możliwość uczestnictwa w przygotowaniu przepisów wykonawczych wymienionych w ust. 1.

Artykuł 12

1. Przepisy wykonawcze wymienione w art. 11 ust. 1 lit. a) są tak skonstruowane, aby zapewnić możliwość łączenia zestawów danych przestrzennych i interakcji usług, w taki sposób, aby otrzymany wynik był przedstawiającą wartość dodaną, spójną

kombinacją, niewymagającą szczególnych wysiłków ze strony osoby obsługującej ani maszyny.

2. Przepisy wykonawcze wymienione w art. 11 ust. 1 lit. a) obejmują definicję i klasyfikację obiektów przestrzennych dotyczących danych przestrzennych oraz sposobu, w jaki te dane przestrzenne opisują odniesienia geograficzne.

Artykuł 13

1. W przypadku zestawów danych przestrzennych odpowiadających jednej lub więcej spośród jednostek tematycznych wymienionych w załącznikach I i II, przepisy wykonawcze wymienione w art. 11 ust. 1 lit. a) spełniają warunki wymienione w ust. 2, 3 i 4.
2. Przepisy wykonawcze dotyczą następujących aspektów danych przestrzennych:
 - (a) wspólnego systemu niepowtarzalnych identyfikatorów obiektów przestrzennych;
 - (b) związków pomiędzy obiektami przestrzennymi;
 - (c) głównych atrybutów oraz odpowiadających im wielojęzycznych synonimów powszechnie stosowanych w szerokim zakresie polityk tematycznych;
 - (d) sposobu, w jaki mają być wymieniane informacje na temat czasowego wymiaru danych;
 - (e) sposobu, w jaki mają być wymieniane informacje o aktualizacjach danych.
3. Przepisy wykonawcze są tak skonstruowane, aby zapewnić spójność informacji odnoszących się do tej samej lokalizacji lub informacji odnoszących się do tego samego obiektu przedstawionego w różnej skali.
4. Przepisy wykonawcze są tak skonstruowane, aby zapewnić porównywalność informacji pochodzących z różnych zestawów danych przestrzennych pod względem aspektów wymienionych w art. 12 ust.2 oraz w ust. 2 niniejszego artykułu.

Artykuł 14

Przepisy wykonawcze wymienione w art. 11 ust. 1 lit. a) zostają przyjęte zgodnie z następującym harmonogramem:

- (a) do [2 lat po wejściu w życie niniejszej dyrektywy] w przypadku zestawów danych przestrzennych odpowiadających jednej lub więcej spośród jednostek tematycznych wymienionych w załączniku I;
- (b) do [5 lat po wejściu w życie niniejszej dyrektywy] w przypadku zestawów danych przestrzennych odpowiadających jednej lub więcej spośród jednostek tematycznych wymienionych w załączniku II lub III.

Artykuł 15

Państwa Członkowskie zapewniają doprowadzenie do zgodności z tymi specyfikacjami zestawów danych przestrzennych zebranych lub aktualizowanych później niż w ciągu dwóch lat po przyjęciu odpowiednich specyfikacji wymienionych w art. 11 ust. 1 lit. a) poprzez adaptację zestawów danych przestrzennych lub poprzez ich przekształcenie.

Artykuł 16

1. Państwa Członkowskie zapewniają, aby wszelkie informacje lub dane potrzebne zgodnie z przepisami wykonawczymi wymienionymi w art. 11 ust. 1 zostały udostępnione władzom publicznym lub stronom trzecim zgodnie z warunkami, które nie ograniczają ich użycia w tym celu.
2. Aby zapewnić spójność danych przestrzennych odnoszących się do cech przestrzennych lokalizacji znajdującej się na granicy pomiędzy dwoma Państwami Członkowskimi, Państwa Członkowskie tam, gdzie jest to właściwe, decydują za obopólną zgodą o opisie i pozycji takich wspólnych cech .

Rozdział IV Usługi sieciowe

Artykuł 17

1. Państwa Członkowskie tworzą i obsługują usługi przesyłania danych, aby udostępnić metadane i zestawy danych przestrzennych oraz związanych z nimi usług poprzez usługi opisane w art. 18 ust. 1.
2. Usługi przesyłania danych, o których mowa w ust. 1, udostępnia się władzom publicznym.
3. Usługi przesyłania danych, o których mowa w ust. 1, udostępnia się stronom trzecim na ich prośbę, pod warunkiem, że ich zestawy danych przestrzennych oraz związane z nimi usługi są zgodne z przepisami wykonawczymi ustanawiającymi wymagania dotyczące w szczególności metadanych, usług sieciowych i interoperacyjności.

Artykuł 18

1. Państwa Członkowskie tworzą i obsługują sieć następujących usług odnośnie do zestawów danych przestrzennych oraz związanych z nimi usług, dla których metadane zostały utworzone zgodnie z niniejszą dyrektywą:
 - (a) usług wyszukiwania, umożliwiających przeszukiwanie zestawów danych przestrzennych oraz związanych z nimi usług na podstawie zawartości odpowiadających im metadanych oraz pokazywanie zawartości metadanych;

- (b) usług przeglądania, umożliwiających, jako minimum, wyświetlanie, nawigowanie, zbliżanie i oddalanie, przesuwanie lub nakładanie zestawów danych przestrzennych oraz wyświetlanie informacji z legendy i istotnej zawartości metadanych;
- (c) usług pobierania, umożliwiających pobieranie kopii kompletnych zestawów danych przestrzennych lub części takich zestawów;
- (d) usług przekształcania, umożliwiających przekształcanie zestawów danych przestrzennych;
- (e) usług typu „wywołaj usługi danych przestrzennych”, umożliwiających wywoływanie usług związanych z danymi.

Usługi te są proste w użyciu i dostępne za pośrednictwem Internetu lub innego odpowiedniego, publicznie dostępnego środka telekomunikacji.

2. Dla celów usług wymienionych w ust. 1 lit. a), wprowadza się jako minimum następującą kombinację kryteriów wyszukiwania:
- (a) słowa kluczowe;
 - (b) klasyfikacja danych przestrzennych oraz związanych z nimi usług;
 - (c) jakość i dokładność danych przestrzennych;
 - (d) stopień zgodności ze zharmonizowanymi specyfikacjami opisanymi w art. 11;
 - (e) położenie geograficzne;
 - (f) warunki odnoszące się do dostępu i użytkowania zestawów danych przestrzennych oraz związanych z nimi usług;
 - (g) władze publiczne odpowiedzialne za tworzenie, zarządzanie, konserwację i rozprzestrzenianie zestawów danych przestrzennych oraz związanych z nimi usług.

3. Usługi przekształcania wymienione w ust. 1 lit d) są połączone z innymi usługami wymienionymi w tym ustępie w sposób umożliwiający obsługiwanie wszystkich tych usług zgodnie z przepisami wykonawczymi zawartymi w art. 11.

Artykuł 19

1. W drodze odstępstwa od art. 4 ust. 2 dyrektywy 2003/4/WE oraz art. 18 ust. 1 niniejszej dyrektywy, Państwa Członkowskie mogą ograniczyć publiczny dostęp do usług wymienionych w art. 18 ust. 1 lit b) i e) lub do usług handlu za pośrednictwem Internetu, wymienionych w art. 20 ust. 2, w wypadkach, w których dostęp taki niekorzystnie wpłynąłby na którąkolwiek z następujących kwestii:
- (a) tajność poczynań władz publicznych, gdy tajność ta jest zagwarantowana prawnie;

- (b) stosunki międzynarodowe, bezpieczeństwo publiczne lub obrona naródowa;
- (c) wymiar sprawiedliwości, prawo każdego człowieka do uczciwego procesu, lub zdolność władz publicznych do prowadzenia dochodzenia w sprawie kryminalnej lub dyscyplinarnej;
- (d) poufność informacji handlowych lub przemysłowych, gdy poufność ta jest zagwarantowana prawem krajowym lub wspólnotowym w celu ochrony prawowitych interesów gospodarczych, włączając w to interes publiczny zachowania poufności statystyk i tajności podatkowej;
- (e) poufność danych i/lub kartotek osobowych odnoszących się do osoby fizycznej, gdy osoba ta nie wyraziła zgody na publiczne ujawnienie tych informacji oraz gdy poufność ta jest zagwarantowana prawem krajowym lub wspólnotowym;
- (f) ochrona środowiska naturalnego, do którego odnoszą się informacje, takie jak miejsce występowania rzadkich gatunków.

2. Przyczyny ograniczania dostępu wymienione w ust. 1 interpretuje się w sposób restrykcyjny, biorąc pod uwagę w poszczególnych przypadkach interes publiczny, któremu służyłoby udzielenie tego dostępu. W każdym poszczególnym przypadku interes publiczny, któremu służyłoby ujawnienie informacji, porównuje się z interesem publicznym, któremu służyłoby ograniczenie lub uwarunkowanie dostępu. Państwa Członkowskie nie mogą z racji ust. 1 lit. a), d), e) oraz f) ograniczać dostępu do informacji dotyczących emisji do środowiska naturalnego.

Artykuł 20

1. Państwa Członkowskie zapewniają bezpłatny publiczny dostęp do usług wymienionych w art. 18 ust. 1 lit. a) i b).
2. Tam, gdzie władze publiczne pobierają opłaty za usługi wymienione w art. 18 ust. 1 lit. c) i e), Państwa Członkowskie zapewniają dostępność usług handlu za pośrednictwem internetu.

Artykuł 21

1. Komisja zakłada i obsługuje geo-portal Wspólnoty.
2. Państwa Członkowskie zapewniają dostęp przez geo-portal Wspólnoty do usług wymienionych w art. 18 ust. 1.

Państwa Członkowskie mogą również zapewnić dostęp do tych usług przez swoje własne punkty dostępu.

Artykuł 22

Komisja, zgodnie z procedurą opisaną w art. 30 ust. 2, przyjmuje przepisy wykonawcze dla niniejszego rozdziału, a w szczególności określa:

- (a) specyfikacje techniczne dla usług wymienionych w art. 17 ust. 1, art. 18 ust. 1 i art. 20 ust. 2 oraz, biorąc pod uwagę postęp technologiczny, minimalne kryteria wydajności dla tych usług;
- (b) obowiązki wymienione w art. 17 ust. 3.

Rozdział V

Podział oraz ponowne wykorzystanie danych

Artykuł 23

1. Państwa Członkowskie przyjmują środki służące do dzielenia się zestawami danych przestrzennych oraz związanymi z nimi usługami pomiędzy władzami publicznymi. Środki te umożliwiają władzom publicznym Państw Członkowskich oraz instytucjom i organom Wspólnoty uzyskanie dostępu do zestawów danych przestrzennych i związanych z nimi usług oraz wymianę i wykorzystywanie tych zestawów i usług dla celów zadań publicznych, które mogą mieć bezpośredni lub pośredni wpływ na środowisko naturalne.

Środki opisane w ustępie pierwszym wykluczają jakiekolwiek ograniczenia w miejscach dostępu, w szczególności natury transakcyjnej, proceduralnej, prawnej, instytucjonalnej lub finansowej.

2. Możliwość dzielenia się danymi przestrzennymi, opisana w ust. 1, jest otwarta dla organów utworzonych na podstawie umów międzynarodowych, których stronami są Państwa Członkowskie lub Wspólnota, do wykonywania zadań, które mogą mieć bezpośredni lub pośredni wpływ na środowisko naturalne.
3. Państwa Członkowskie podejmują odpowiednie środki, aby zapobiec zniekształceniu konkurencji w wypadkach, w których władze publiczne prowadzą również działalność gospodarczą niezwiązaną z wykonywaniem ich zadań publicznych, i podają te środki do wiadomości publicznej.
4. Instytucje i organy Wspólnoty mają dostęp do zestawów danych przestrzennych i związanych z nimi usług szerszy niż ten opisany w ust. 1. Komisja, zgodnie z procedurą opisaną w art. 30 ust. 2, przyjmuje przepisy wykonawcze regulujące taki dostęp i związane z nim prawa do użytkowania.

Artykuł 24

Komisja, zgodnie z procedurą opisaną w art. 30 ust. 2, przyjmuje przepisy wykonawcze zwiększające możliwość ponownego wykorzystania zestawów danych przestrzennych i

związanych z nimi usług przez strony trzecie. Te przepisy wykonawcze mogą zawierać ustanowienie wspólnych warunków licencjonowania.

Rozdział VI

Koordinacja i działania uzupełniające

Artykuł 25

1. Państwa Członkowskie wyznaczają odpowiednie struktury i mechanizmy do koordynacji udziału wszystkich stron zainteresowanych ich infrastrukturą informacji przestrzennej, takich jak użytkownicy, producenci, dostawcy usług o wartości dodanej oraz organy koordynujące.

Udział ten zawiera określenie potrzeb użytkownika, dostarczenie informacji o istniejących praktykach oraz opinii na temat wdrożenia niniejszej dyrektywy.

Artykuł 26

1. Komisja jest odpowiedzialna za koordynację infrastruktury informacji przestrzennej we Wspólnocie na szczeblu wspólnotowym, a pomaga jej w tym Europejska Agencja Ochrony Środowiska.
2. Każde Państwo Członkowskie wyznacza władzę publiczną odpowiedzialną za kontakty z Komisją w kwestiach związanych z niniejszą dyrektywą.

Artykuł 27

Normy przyjęte przez europejskie organy normalizacyjne zgodnie z procedurą wyznaczoną dyrektywą 98/34/WE ogą wspierać wdrażanie niniejszej dyrektywy.

Rozdział VII

Postanowienia końcowe

Artykuł 28

1. Państwa Członkowskie monitorują wdrażanie i wykorzystywanie swoich infrastruktur informacji przestrzennej.
2. Monitorowanie opisane w ust. 1 odbywa się zgodnie z przepisami wykonawczymi przyjętymi przez Komisję zgodnie z procedurą opisaną w art. 30 ust. 2.
3. Informacje uzyskane w wyniku monitorowania opisanego w ust. 1 są stale udostępniane Komisji.

Artykuł 29

1. Państwa Członkowskie zdają Komisji raport z wdrażania niniejszej dyrektywy oraz z doświadczeń uzyskanych podczas jej stosowania. Raport zawiera:
 - (a) opis w jaki sposób są skoordynowani należący do sektora publicznego dostawcy i użytkownicy zestawów danych przestrzennych i związanych z nimi usług oraz organy pośrednie, a także opis stosunków ze stronami trzecimi i organizacji zapewnienia jakości;
 - (b) opis wkładu władz publicznych lub stron trzecich w funkcjonowanie i koordynację infrastruktury informacji przestrzennej;
 - (c) podsumowanie dostępności i jakości zestawów danych przestrzennych oraz dostępności i działania związanych z nimi usług;
 - (d) podsumowanie informacji na temat używania infrastruktury informacji przestrzennej;
 - (e) opis zawartych między władzami publicznymi umów w sprawie podziału;
 - (f) podsumowanie kosztów i korzyści z wdrożenia niniejszej dyrektywy.
2. Raport opisany w ust. 1 przysyłany jest do Komisji co trzy lata, poczynając od roku [trzy lata po wejściu w życie niniejszej dyrektywy].
3. Komisja, zgodnie z procedurą opisaną w art. 30 ust. 2, przyjmuje przepisy wykonawcze dla ust. 1.

Artykuł 30

1. Komisji pomaga Komitet.
2. W przypadku odniesień do niniejszego ustępu mają zastosowanie art. 5 i art. 7 decyzji 1999/468/WE, uwzględniając przepisy jej art. 8.

Okres ustanowiony w art. 5 ust. 6 decyzji 1999/468/WE ustala się na trzy miesiące.
3. Komitet przyjmuje swój regulamin.

Artykuł 31

Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie raport ze stosowania niniejszej dyrektywy do roku [7 lat po wejściu w życie] i następnie co sześć lat.

Tam, gdzie to konieczne, do raportu dołącza się projekt działań Wspólnoty.

Artykuł 32

1. Państwa Członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do [2 lata po wejściu w życie]. Przedstawiają też Komisji bezzwłocznie tekst tych przepisów oraz tabelę korelacji pomiędzy tymi przepisami a niniejszą dyrektywą.

Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

2. Państwa Członkowskie przedstawiają Komisji tekst głównych przepisów prawa krajowego, które przyjęły w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 33

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 34

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia [...]

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

JEDNOSTKI TEMATYCZNE DANYCH PRZESTRZENNYCH OKREŚLONE W ART. 9 LIT. A), ART. 13 UST. 1 ORAZ ART. 14 LIT. A)

1. Systemy oznaczania współrzędnego

Systemy jednoznacznego przestrzennego oznaczania informacji przestrzennej jako zbioru współrzędnych (x,y,z) i/lub szerokości, długości i wysokości na bazie geodezyjnych danych horyzontalnych i wertykalnych.

2. Systemy siatki geograficznej

Zharmonizowana wielorozdzielcza siatka o wspólnym punkcie wyjścia i znormalizowanej lokalizacji oraz wielkości pól siatki.

3. Nazwy geograficzne

Nazwy obszarów, regionów, miejscowości, miast, przedmieść, miasteczek lub osiedli, lub każdej innej jednostki geograficznej lub topograficznej o znaczeniu publicznym lub historycznym.

4. Jednostki administracyjne

Terytorium państwowe podzielone na jednostki administracyjne dla celów zarządu na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym. Jednostki administracyjne podzielone są granicami administracyjnymi. Włącza się w to również granice terytorium państwowego oraz wybrzeże.

5. Sieci transportu

Sieci transportu drogowego, kolejowego, powietrznego i wodnego oraz związana z nimi infrastruktura. Włącza się w to połączenia pomiędzy różnymi sieciami. Zalicza się do nich także sieć transportu transeuropejskiego w rozumieniu decyzji 1692/96/WE²⁵ oraz przyszłych zmian tej decyzji.

6. Hydrografia

Elementy hydrograficzne, zarówno naturalne, jak i sztuczne, włączając w to rzeki, jeziora, wody przejściowe, zbiorniki, zbiorniki wód podziemnych, kanały oraz inne masy wodne, tam, gdzie jest to stosowne w formie sieci i połączone z innymi sieciami. Zalicza się tu także dorzecza oraz sub-zbiorniki w rozumieniu dyrektywy 2000/60/WE.²⁶

²⁵ Decyzja nr 1692/96/WE w sprawie wspólnotowych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej.

²⁶ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, Dz.U. L 327 z 22.12.2000, str. 1.

7. Miejsca chronione

Obszar przeznaczony lub uregulowany i zarządzany tak, aby osiągnąć konkretne cele ochronne.

ZAŁĄCZNIK II

JEDNOSTKI TEMATYCZNE DANYCH PRZESTRZENNYCH OKREŚLONE W ART. 9 LIT. A), ART. 13 UST. 1 ORAZ ART. 14 LIT. B)

1. Wysokość nad poziomem morza

Cyfrowe modele ukształtowania powierzchni lądów, lodów oraz oceanów. Jednostka ta obejmuje także rzeźbę terenu, batymetrię oraz linie brzegowe.

2. Identyfikatory nieruchomości

Lokalizacja geograficzna oparta na identyfikatorach adresowych, zazwyczaj według nazwy ulicy, numeru budynku, kodu pocztowego.

3. Parcele katastralne

Obszary określone granicami katastralnymi, o wyszczególnionym statusie prawnym własności.

4. Pokrycie lądu

Fizyczne i biologiczne pokrycie powierzchni ziemi, włączając w to powierzchnie sztuczne, obszary rolnicze, lasy, obszary (pół-)naturalne, tereny podmokłe, masy wodne.

5. Wykonywanie ortoobrazów

Posiadające określenie geograficzne dane obrazowe powierzchni Ziemi, otrzymywane z satelity lub czujników umieszczonych w samolotach.

ZAŁĄCZNIK III

JEDNOSTKI TEMATYCZNE DANYCH PRZESTRZENNYCH OKREŚLONE W ART. 9 LIT. B) ORAZ ART. 14 LIT. B)

1. Jednostki statystyczne

Jednostki do określania spisów ludności lub innych informacji statystycznych.

2. Budynki

Lokalizacja geograficzna budynków.

3. Gleba

Gleby i podglebie charakteryzowane w zależności od głębokości, tekstury, struktury i zawartości cząstek oraz materiału organicznego, kamienistości, a tam, gdzie jest to stosowne - przeciętnego nachylenia oraz przewidywanej zdolności zatrzymywania wody.

4. Geologia

Geologia charakteryzowana ze względu na skład i strukturę. Zalicza się tu również podłoże skalne i geomorfologię.

5. Wykorzystanie gruntu

Terytorium charakteryzowane ze względu na jego obecny lub przyszły wymiar funkcjonalny lub przeznaczenie socjo-ekonomiczne (np. mieszkaniowe, przemysłowe, handlowe, rolnicze, leśne, wypoczynkowe).

6. Zdrowie i bezpieczeństwo ludzi

Rozmieszczenie geograficzne występowania chorób powiązanych bezpośrednio (epidemie, rozprzestrzenianie się chorób, wpływ stresu środowiskowego na zdrowie, zanieczyszczenie powietrza, chemikalia, zmniejszenie grubości warstwy ozonowej, hałas, itp.) lub pośrednio (pożywienie, organizmy modyfikowane genetycznie, stres, itp.) z jakością środowiska naturalnego.

7. Usługi rządowe oraz urządzenia do monitorowania środowiska

Instytucje publiczne, lokalizacja szpitali oraz centrów usług medycznych, szkoły, przedszkola, itp. Zalicza się tu również systemy obsługi kanalizacji, odpadów oraz energii, zakłady produkcyjne oraz urządzenia do monitorowania środowiska obsługiwane przez lub na rzecz władz publicznych.

8. Zakłady produkcyjne i przemysłowe

Zakłady produkcji przemysłowej. Zalicza się tu również urządzenia do poboru wody, górnictwo oraz tereny składowe.

9. Urządzenia rolnicze oraz do akwakultury

Sprzęt rolniczy oraz urządzenia produkcyjne (łącznie z systemami nawadniania, szklarniami i stajniami).

10. Rozmieszczenie ludności – demografia

Geograficzne rozmieszczenie ludności według siatki geograficznej, regionu, jednostki administracyjnej lub innej jednostki analitycznej.

11. Zarządzanie obszarem/ograniczenia/strefy regulacyjne oraz jednostki sprawozdawcze

Obszary zarządzane, regulowane lub stosowane do tworzenia raportów na szczeblu europejskim, krajowym i lokalnym. Zalicza się tu również wysypiska śmieci, obszary o ograniczonym dostępie wokół zbiorników wody pitnej, strefy szczególnie zagrożone azotanami, uregulowane tory wodne na morzach lub dużych wodach śródlądowych, obszary OSPAR (Komisja Oslo-Paryż) do wywożenia odpadów, strefy ograniczania hałasu, obszary poszukiwań górniczych oraz obszary z pozwoleniem na wydobycie, rejony dorzeczy, jednostki raportowe OSPAR i obszary zarządzania strefy brzegowej.

12. Strefy naturalnego ryzyka

Obszary narażone charakteryzowane według zagrożeń naturalnych (wszystkie zjawiska atmosferyczne, hydrologiczne, sejsmiczne, wulkaniczne oraz pożary, które, ze względu na swoją lokalizację, mogą wywrzeć poważny wpływ na społeczeństwo), np. powodzi, obsunięć się ziemi, lawin, pożarów lasów, trzęsień ziemi, wybuchów wulkanów.

13. Warunki atmosferyczne

Warunki fizyczne w atmosferze. Zalicza się tu również dane przestrzenne oparte na pomiarach, modelach lub na kombinacji tych dwóch elementów, a także lokalizacje pomiarów.

14. Cechy meteorologiczno-geograficzne

Warunki pogodowe oraz ich pomiary; opady, temperatura, parowanie terenowe, prędkość i kierunek wiatru.

15. Cechy oceanograficzno-geograficzne

Warunki fizyczne oceanów (prądy, zasolenie, wysokość fali, itp.).

16. Regiony morskie

Warunki fizyczne mórz i słonych mas wodnych w podziale na regiony i podregiony o wspólnych cechach.

17. Regiony biogeograficzne

Obszary o stosunkowo jednorodnych warunkach ekologicznych i o wspólnych cechach.

18. Siedliska i biotopy

Obszary geograficzne charakteryzujące się szczególnymi warunkami ekologicznymi i utrzymujące fizycznie żyjące na nich organizmy. Zalicza się tu obszary lądowe lub wodne wyróżniające się cechami geograficznymi, abiotycznymi i biotycznymi, naturalne lub półnaturalne. Obejmuje to również drobne elementy krajobrazu wiejskiego – żywopłoty, strumienie, itp.

19. Rozmieszczenie gatunków

Geograficzne rozmieszczenie występowania gatunków zwierząt i roślin według siatki geograficznej, regionu, jednostki administracyjnej lub innej jednostki analitycznej.